

Chcesz mieć pewność?
Zrób cytologię!
Profilaktyka ratuje życie!

Profilaktyka Raka Szyjki Macicy.

Jedyną możliwością wykrycia chorób nowotworowych narządu rodnego we wczesnym okresie są profilaktyczne badania ginekologiczno-cytologiczne.

Cytologia to badanie, które może uratować życie.

Rak szyjki macicy jako jeden z niewielu nowotworów może być eliminowany dzięki istniejącym metodom profilaktyki. Wszelkie zmiany poprzedzające rozwój nowotworu można wykryć za pomocą badania cytologicznego, w którym pobiera się komórki nabłonka szyjki macicy. Dzięki temu badaniu można zdiagnozować stadia przednowotworowe i raka szyjki macicy w bardzo wczesnej, możliwej do wyleczenia postaci.

Tymczasem w naszym kraju około 70 % kobiet, u których wykrywa się raka szyjki macicy, trafia do lekarza dopiero w fazie objawowej, gdy choroba jest już zaawansowana.

Cytologia to badanie proste, krótkie i bezbolesne.

Badanie cytologiczne najlepiej wykonać pomiędzy 10 a 18 dniem cyklu miesięczkowego, co najmniej 2 dni po miesiączce lub 5 dni przed.

Za pomocą specjalnej szczoteczki – z tarczy i kanału szyjki macicy pobierane są komórki nabłonka, które następnie są oglądane pod mikroskopem. Pozwala to na określenie stanu komórek kanału i tarczy szyjki macicy

Jest to obecnie najprostszy i nieinwazyjny sposób wykrywania zmian nowotworowych w obrębie szyjki macicy.

Przed badaniem cytologicznym nie należy :

- 24 godziny wcześniej nie współżyć
- nie stosować leków dopochwowych
- nie wykonywać irygacji pochwy

Aby zapobiec rozwojowi nowotworu cytologię należy wykonywać regularnie.

Kobiety z grupy podwyższonego ryzyka powinny poddawać się badaniu raz w roku, u pozostałych kobiet badanie powinno być wykonywane co 2-3 lata.

Jeżeli zauważyłaś któryś z następujących objawów, zgłoś się natychmiast do lekarza:

- upławy
- nieprawidłowe krwawienia lub plamienia z dróg rodnych, zwłaszcza po stosunku, między miesiączkami lub po okresie przekwitania.

Etiologia raka szyjki macicy.

Jedną z głównych przyczyn zachorowania na raka szyjki macicy jest wirus brodawczaka ludzkiego HPV. Zakażenia HPV są najbardziej powszechną infekcją przenoszoną drogą płciową. W przypadku zdiagnozowania zakażenia wirusem HPV zaleca się regularne kontrole cytologiczne celem jak najwcześniejszego wykrycia i leczenia ewentualnych zmian atypowych.

Czynniki rozwoju raka szyjki macicy:

- wczesne rozpoczęcie współżycia płciowego
- duża liczba partnerów płciowych
- wieloletnie palenie papierosów
- śród nabłonkowa neoplazja szyjki (CIN)
- stosowanie leków antykoncepcyjnych

Objawy kliniczne raka szyjki macicy:

- Rak szyjki we wczesnych stopniach zaawansowania nie daje charakterystycznych objawów.
- Choroba może rozwijać się nawet kilka lat nie dając żadnych dolegliwości.

Pierwszym objawem związanym z obecnością nowotworu na szyjce są nieprawidłowe krwiste upławy.

Drugi szerzenia się raka szyjki macicy:

- nowotwór szerzy się naciekając sąsiednie tkanki i narządy:
- pochwę
- przymacicza
- pęcherz moczowy
- odbytnicę

Przejsie procesu nowotworowego na przymacicza może być przyczyną stopniowego zwężenia moczowodu, prowadząc w efekcie do jego niedrożności i niewydolności nerek. W zaawansowanym stadium raka zagrożeniem dla życia mogą być trudne do opanowania krwotoki.

Rak szyjki szerzy się droga naczyń krwionośnych i chłonnych.

Przerzuty występują najczęściej w:

- kościach,
- płucach,
- wątrobie,
- mózgu,

Leczenie stanów przedrakowych - zależy od zaawansowania choroby.

Metodami leczenia są:

- elektrokonizacja,
- krioterapia- zamrażanie,
- laseroterapia,
- wycięcie zmiany,

Należy podkreślić, że wcześnie rozpoznany rak szyjki macicy jest całkowicie wyleczalny. W miarę zaawansowania nowotworu rokowanie jest gorsze, a odsetek przeżyć- coraz niższy. Szansę na wyleczenie daje wyłącznie całkowite usunięcie lub zniszczenie nowotworowo zmienionej tkanki.

W leczeniu tym wykorzystujemy metody:

- leczenie operacyjne
- chemioterapia
- radioterapia
- immunoterapia

Na stronach Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) podane są ośrodki medyczne, w których można wykonać bezpłatną cytologię. Informacje o aktualnych miejscach wykonywania bezpłatnych badań w Programie profilaktyki raka szyjki macicy znajdują się na stronach Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących populacyjne Programy Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy